

odbor starostlivosti o životné prostredie Okresného úradu Bratislava

Od: Marcel Slávik (predseda ZDS) <slavik@samospravaydomov.org>
Odoslané: 27. decembra 2017 22:12
Komu: odbor starostlivosti o životné prostredie Okresného úradu Bratislava
Kópia: petr.skarka@finep.cz; info@finep.cz; 'Danka H'
Predmet: RE: OU-BA-OSZP3/2017/085926/RAB/I-EIA-r (EIA: Polyfunkčný objekt ENDLICHER HOUSE, Šancová ulica, Bratislava)

Odvolanie voči rozhodnutiu Okresného úradu Bratislava č. OU-BA-OSZP3/2017/085926/RAB/I-EIA-r

Voči rozhodnutiu Okresného úradu Bratislava č. OU-BA-OSZP3/2017/085926/RAB/I-EIA-r zo dňa 20.12.2017 sa odvolávame.

1. Podľa §47 ods.3 Správneho poriadku „V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.“

Úvaha, akou bol orgán ochrany prírody vedený pri hodnotení dôkazov predstavuje sled logických záverov, ktorými sa uvedú do príčinnej súvislosti zistené skutočnosti s výrokom rozhodnutia nielen vo výroku o dôvodnosti výrubu ale aj k ostatným častiam výroku v časti určenia náhradnej výsadby a prípadných ďalších osobitných podmienok. Zdôvodnenie v tejto časti je podľa odvolateľa neúplné a nedostatočné.

Správna úvaha pri použití právnych predpisov je uvedenie kauzálneho nexusu (právny príčinný súvis) medzi právnymi skutočnosťami, právnymi predpismi a výrokom rozhodnutia vo všetkých jeho častiach. Táto časť Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia zároveň neobsahuje spôsob, akým sa správny orgán vysporiadal s námietkami a vyjadreniami odvolateľa v pôvodnom rozhodnutí, hoci siahodlho tieto vyjadrenia odvolateľa cituje.

Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia neobsahuje spôsob, akým sa správny orgán vysporiadal s námietkami a vyjadreniami odvolateľa zo dňa 20.11.2017.

Poukazujeme tiež na rozsudok NS SR č. 3 Sžo 220/2010 zo dňa 02.08.2011, ktorý konštatuje, že ak sa správny orgán vo svojom rozhodnutí nevysporiadal s námietkami účastníka konania, tak postupovali v rozpore s §33 ods.2 Správneho poriadku a toto samo o sebe je dôvodom na zrušenie takéhoto rozhodnutia.

2. Podľa §47ods.3 Správneho poriadku „V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.“; podľa §47 ods.5 Správneho poriadku „Osobitné právne predpisy môžu ustanoviť ďalšie náležitosti rozhodnutia.“. Podľa §29 ods.3 zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods. 4.“ a podľa §29 ods.13 zákona EIA „Výroková časť rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní, okrem náležitostí ustanovených všeobecným predpisom o správnom konaní, obsahuje určenie, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena má posudzovať podľa tohto zákona. Ak ide o rozhodnutie, v ktorom sa určilo, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nepodlieha posudzovaniu podľa tohto zákona, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv na životné prostredie.“; podľa §20a písm.a zákona EIA „Rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní a záverečné stanovisko okrem všeobecných náležitostí rozhodnutia obsahuje odôvodnenie rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 13.“

Do podmienok rozhodnutia zo zisťovacieho konania príslušný orgán uviedol podmienky pre ďalšie stupne

Voľovacích konaní vyplývajúce zo stanoviska odvolateľa len nedostatočne a všeobecne v bode . Takýto postup je v zisťovacom konaní nezákonný, nakoľko podľa §29 ods.3 a §23 ods.4 zákona EIA sú si vyjadrenia dotknutých orgánov a dotknutej verejnosti rovnocenné a nemožno (bez ďalšieho posudzovania alebo dokazovania) jeden uprednostniť pred druhým. Uvedeným postupom tiež došlo k porušeniu práva odvolateľa podľa §3 ods.2 Správneho poriadku efektívne hájiť a presadzovať svoje záujmy.

Z dikcie §20a písm.a zákona EIA v kombinácii s §47 ods.5 Správneho poriadku zároveň vyplýva, že napadnuté rozhodnutie neobsahuje predpísanú náležitosť a to odôvodnenie rozhodnutia podľa §29 ods.13 zákona EIA, t.j. prečo tá-ktorá podmienka bola v rozhodnutí uvedené resp. prečo tá-ktorá podmienka v rozhodnutí uvedená nebola. Vzhľadom na skutočnosť, že našim vyjadrením zo dňa 8.11.2017 sme v zákonnej lehote navrhli aj takéto podmienky, absencia zdôvodnenia ich neuvedenia vo výroku je nezhojiteľnou vadou napadnutého rozhodnutia.

Nami uvádzané názory uplatnené v tomto odvolaní podporuje aj Komentár k zákonu EIA (Katrlik, Wolters Kluwer, 2016):

- k §20a „V písm. a sa zabezpečuje aby súčasťou rozhodnutia zo zisťovacieho konania bolo odôvodnenie obsahujúce všetky dôvody, na ktorých sa výroková časť zakladá, vysporiadanie sa so všetkými kritériami určenými pre zisťovacie konanie v prílohe č.10 a vysporiadanie sa so všetkými pripomienkami, ktoré boli doručené k zámeru.“
- k §29 ods.3 „Okrem kritérií pre zisťovacie konanie sa pri konaní vychádza aj zo stanovísk doručeným celým spektrom subjektov (verejnosť, dotknuté obce, dotknuté orgány).“
- K §29 ods.13 „V rámci vyhodnocovania stanovísk pri písomnom vyhotovení rozhodnutia by mal príslušný orgán vyhodnotiť nielen stanovisko ako celok, ale mal by sa zaoberať vyhodnotením a vysvetlením každej jednotliví pripomienky uvedenej v stanovisku. Inak sa môže príslušný orgán v rámci odvolacieho konania stretnúť s námietkou nedostatočného vysporiadania sa s pripomienkami v odôvodnení rozhodnutia.“

Poukazujeme tiež na rozsudok NS SR č. 3 Sžo 220/2010 zo dňa 02.08.2011, ktorý konštatuje, že ak sa správny orgán vo svojom rozhodnutí nevysporiadal s námietkami účastníka konania, tak postupovali v rozpore s §33 ods.2 Správneho poriadku a toto samo o sebe je dôvodom na zrušenie takéhoto rozhodnutia.

3. V rozhodnutí zo zisťovacieho konania resp. v záverečnom stanovisku žiadame zahrnúť do podmienok rozhodnutia podľa §29 ods.13 zákona EIA resp. §20a a §37 ods.5 zákona EIA v zmysle prílohy k zákonu EIA č.12, bod VI.3 a bod VI.6 aj nasledovné podmienky:
- Budovanie parkovacích miest a komunikácií je potrebné navrhnuť v súlade s príslušnými normami STN technickými predpismi; v maximálnej možnej miere používať materiály zo zhodnotených odpadov s retenčnou funkcionalitou.
 - Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia.
 - Začleniť stavbu do územia sadovníckymi úpravami v podobe nových zelených plôch, ktoré zároveň prispievajú k zvýšeniu ekologickej stability územia a ktoré budú mať charakter lokálneho parčíku vhodného pre daný typ územia a infiltračnú funkcionalitu.
 - Zabezpečiť ochranu existujúcej zelene, a to počas výstavby a aj prevádzky stavby.
 - Dbáť o ochranu podzemných a povrchových vôd a zabrániť nežiaducemu úniku nebezpečných látok do pôdy, podzemných a povrchových vôd.
 - V prípade, že vody z povrchového odtoku (dažďové vody) z parkovísk budú odvádzané do verejnej kanalizácie alebo sústredene vsakovacím objektom (vsakovacou šachtou, vsakovacím vrtom) do podzemných vôd, je potrebné tieto vody prečistiť v odlučovači ropných látok.
 - Zpracovať opatrenia Adaptačnej stratégie SR spolu s ich vyhodnotením do projektovej dokumentácie pre územné a stavebné konanie.
 - Zpracovať záväzné opatrenia Programu odpadového hospodárstva SR do projektovej dokumentácie pre následné povoľovacie stupne.
 - Hydraulickým výpočtom preukázať dostatočnú kapacitu a účinnosť ORL, kanalizácie a ostatných vodných stavieb.
 - Realizáciou zámeru nenarušiť existujúce odtokové pomery v území.
 - Zaoberať sa požiadavkami dotknutej verejnosti a ich riešenie spolu so spôsobom zapracovania do zámeru zahrnúť do projektovej dokumentácie pre územné a stavebné konanie.

om na uvedené máme za preukázané, že napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v súlade so zákonom a je
ebné rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, napraviť.

**Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to
nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia
v zisťovanom konaní žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie podľa §59 ods.3 zrušil a vec vrátil na
nové konanie a rozhodnutie. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.**

Žiadame byť oboznámený s podkladmi odvolacieho konania pre účely vyjadrenia sa podľa §33 ods.2 a §56
Správneho poriadku v samotnom konaní o odvolaní. Zároveň žiadame, aby v rozhodnutí o odvolaní boli všetky naše
námietky v odvolaní citované podľa §47 ods.3 posledná veta Správneho poriadku a odvolací orgán uviedlo, ako sa s
nimi vysporiadal a ako ich v rozhodnutí zohľadnil.

Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručiť v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej
schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.

Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na
ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.

S pozdravom,

Marcel Slávik | predseda

Zdrúženie domových samospráv | Námestie SNP 13 | P.O.BOX 218 | 850 00 Bratislava
+421 905 728 704 (SVK) | slavik@samospravaydomov.org | www.samospravaydomov.org

From: Marcel Slávik (predseda ZDS) [<mailto:slavik@samospravaydomov.org>]

Sent: Monday, November 20, 2017 11:26 AM

To: 'oszp.ba@minv.sk' <oszp.ba@minv.sk>

Cc: 'petr.skarka@finep.cz' <petr.skarka@finep.cz>; 'info@finep.cz' <info@finep.cz>; 'Danka H'
<mackopes@gmail.com>

Subject: RE: OU-BA-OSZP3/2017/085926/RAB/I-EIA-osp (EIA: Polyfunkčný objekt ENDLICHER HOUSE, Šancová ulica,
Bratislava)

Vyjadrenie k doplneným podkladom zisťovacieho konania podľa §33 Správneho poriadku

K predloženej doplňujúcej informácii uvádzame nasledovné námietku a pripomienky:

- Navrhovateľ nesprávne označuje subjekt č.6; správne má byť Zdrúženie domových samospráv; žiadame napraviť a znovu predložiť.
- V súčasnej dobe prebieha na stavebnom úrade Bratislava-Staré Mesto konanie č. 9124/33016/2017/Kam o zmene územného rozhodnutia pre stavbu „Premiére“, ktorého predmetom je aj zmena dopravného napojenia; podkladom tohto rozhodnutia sú aj doplnené podklady pre toto zisťovacie konanie. Keďže toto zisťovacie konanie sa nedá oddeliť o posudzovania smeny činnosti „Šancová-Premiére“, je potrebné predložiť aktualizovanú dopravnú štúdiu a projekt dopravného napojenia. Predložené podklady neuvažujú s dopravným napojením podzemných garáží na Šancovú ulicu, čo sme si ako požiadavku uplatnili aj v predmetnom územnom konaní. Posúdenie dopravy je nedostatočné a neúplné.
- Navrhovateľ nesprávne uvádza, že zmena činnosti je zmenou činnosti „Šancová-Premiére“, ktorá bola posudzovaná (vrátane zmien) samostatnými konaniami. Navrhovateľ nesprávne spája rôzne a nezlučiteľné správne konania do neprehľadného chaosu. Vzhľadom na uvedené žiadame, aby Ministerstvo životného prostredia SR v zmysle §54 ods.2 písm.s zákona EIA č.24/2006 Z.z. určilo spoločné posudzovanie viacerých navrhovaných zámerov „Šancová-Premiére“ a „Endlicher“, nakoľko sú v prevádzkovej a priestorovej súvislosti; žiadame, aby sa príslušný orgán obrátil na MŽP SR na rozhodnutie o tomto návrhu.
- Vyjadrenie navrhovateľa k našej požiadavke tzv. retenčnej dlažby je v rozpore s predloženými podkladmi „Situace zelene“ aj „Situace doprava“, kde je možné retenčnú dlažbu použiť na parkovacie státa na Beskydskej ulici ako aj na povrchy terás, ktoré nebudú zatravnené. Vyjadrenia navrhovateľa sú teda navzájom v rozpore. Túto požiadavku sme taktiež uplatnili v konaní stavebného úradu Bratislava-Staré

iesto č. 9124/33016/2017/Kam a preto je potrebné ju patrične posúdiť najmä z hľadiska naplnenia zákonom chránených záujmov podľa Vodného zákona a to ich vplyv na vodnú bilanciu a odtokové pomery. Vzhľadom na uvedené je potrebné zaoberať sa zámerom podrobnejšie príslušným postupom podľa zákona EIA.

- Navrhovateľ nesprávne uvádza, že nie je dôvod spracovávať dokument podľa §3 ods.5 zákona OPK č.543/2006 Z.z., nakoľko túto povinnosť mu stanovuje priamo zákon v uvedenom ustanovení; navrhovateľ nemá kompetenciu sa od dikcie zákona odchýliť, môže si len zákonom stanovenú povinnosť nesplniť. V takom prípade však má správny orgán podľa §3 ods.1 Správneho poriadku povinnosť dbať na to, aby si účastníci konania dôsledne plnili svoje zákonné povinnosti. Nakoľko v súčasnosti už prebieha územné konanie (stavebný úrad Bratislava-Staré Mesto č. 9124/33016/2017/Kam), kde sme si túto požiadavku tiež uplatnili, je potrebné ju predložiť aj v zisťovacom konaní a posúdiť ju ako súčasť kompenzačných opatrení vyplývajúcich zo zmeny činnosti. V tejto súvislosti konštatujeme, že navrhovateľ pri požiadavke na dodržiavanie Vodného zákona uviedol „Dodržiavať platnú legislatívu je všeobecná povinnosť“, avšak vo vzťahu k naplneniu §3 ods.5 zákona OPK sa jej vyhýba. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR č. 5 Šzp 106/2009 zo dňa 22.06.2010 je realizácia práv a povinností vyplývajúcich zo zákona o životnom prostredí v kombinácii napr. s vodným zákonom dôvodom pre účasť v stavebnom konaní podľa §14 ods.1 Správneho poriadku; chceli by sme poukázať tiež na rozsudok NS SR sp.zn. 1Sžo 248/2008. Z uvedených rozsudkov vyplýva, že aplikovanie §15 resp. §19 zákona o životnom prostredí vytvára tomu, kto si ich uplatňuje tzv. iný vzťah k pozemku podľa §139 Stavebného zákona. V dôsledku právnej argumentácie NS SR je požiadavka na spracovanie tohto projektu subjektívnym právom nášho združenia, ktoré je svojou povahou zároveň tzv. iným právom k pozemku podľa §139 Stavebného zákona. Vzhľadom na uvedené je potrebné zaoberať sa zámerom podrobnejšie príslušným postupom podľa zákona EIA.
- Požiadavku na lokálny parčík navrhovateľ zamietol; podľa §39a ods.2 písm.b je súčasťou územného povolenia aj požiadavky na úpravu nezastavaných plôch; takouto požiadavkou je aj naša požiadavka na lokálny parčík. Navrhovateľ navyše uvádza, že na styku Beskydskej a Šancovej s takýmto objektom uvažuje; jeho vyjadrenie je teda rozporuplné a vzájomne si protirečivé.
- Navrhovateľ uvádza, že k zlepšeniu mikroklimy prispeje realizácia sadovníckych úprav. Navrhovateľ uvádza, že adaptačné opatrenia budú aplikované primerane charakteru výstavby. V danom kontexte požadujeme (aj vzhľadom na skutočnosť, že v inom bode uviedol, že požiadavku na lokálny parčík s pozitívnym mikroklimatickým efektom nehodlá reflektovať) presne špecifikovať, ktoré sadovnícke úpravy budú mať pozitívny efekt na mikroklimatické pomery a odborné prepočty, ktoré uvedenú domnienku potvrdia. Zaujímá nás najmä preukázanie nezhoršovania odtokových pomerov, nezhoršovania vodnej bilancie a súčiniteľ prechodu tepla v celom území. Vyjadrenie navrhovateľa je neurčité a ničím nepodložené. Zelené strechy o výmere 61,5m² a terénna zeleň o výmere 393m² len ťažko možno považovať za primerané opatrenia na zlepšenie mikroklimatických pomerov takej stavebnej hmoty ako je v prípade súboru stavieb „Šancová-Premiére“ a „Endlicher“. Žiadame doplniť o príslušné odborné výpočty odborne spôsobilou osobou. V danom prípade je zároveň v rozpore textová časť, ktorá uvádza celkovo 393m² zelene a tabuľkou, ktorá uvádza celkovo len 83,1m² zelene.
- Navrhovateľ uvádza, že súčasťou zámeru bol aj geologický a hydrogeologický prieskum; žiadame, aby na jeho základe navrhovateľ preukázal splnenie zákonom chránených záujmov podľa Vodného zákona a to konkrétne nezhoršovania vodnej bilancie a nezhoršovania odtokových pomerov podľa Vodného zákona ako aj naplnenia environmentálnych cieľov Vodného zákona a to v rozsahu podkladov podľa §65 Vodného zákona vypracovaných odborne spôsobilou osobou a potvrdenú orgánom štátnej vodnej správy ako aj SVP ako správcom dotknutého povodia.
- Navrhovateľ uvádza, že hydraulický výpočet účinnosti ORL bude predmetom DÚR; nakoľko v súčasnosti už prebieha územné konanie (stavebný úrad Bratislava-Staré Mesto č. 9124/33016/2017/Kam), kde sme si túto požiadavku tiež uplatnili, je potrebné ju predložiť aj v zisťovacom konaní a posúdiť ju ako súčasť kompenzačných opatrení vyplývajúcich zo zmeny činnosti.
- Navrhovateľ uvádza, že dodržiavať legislatívu je všeobecnou povinnosťou aj k našej požiadavke na dodržiavanie zákona o odpadoch; žiadame teda preukázať akým spôsobom navrhovateľ jednotlivé povinnosti splní a to v štruktúre podľa zhrnutia povinností vyplývajúcich zo zákona o odpadoch uverejnených na stránke MŽPSR: <https://www.enviroportal.sk/podnikatel/odpad/povinnosti-podnikatela>.
- Navrhovateľ nesprávne vyhodnocuje požiadavku na používanie materiálov zo zhodnotených odpadov a redukuje ju na používanie certifikovaných materiálov; čo nie je to isté. Používanie materiálov zo zhodnotených odpadov vyplýva z §1 ods.1 písm.a zákona o odpadoch „*tento zákon upravuje programové dokumenty v odpadovom hospodárstve*“; podľa §8 ods.3 písm.c zákona o odpadoch „*program odpadového*

hospodárstva obsahuje záväznú časť a smernú časť“. Povinnosť používať materiály a výrobky zo zhodnotených odpadov vyplýva napríklad zo záväzných opatrení Programu odpadového hospodárstva SR (http://www.minzp.sk/files/sekcia-enviromentalneho-hodnotenia-riadenia/odpady-a-obaly/registre-a-zoznamy/poh-sr-2016-2020_vestnik.pdf).

- Navrhovateľ uvádza, že objekt neobsahuje verejné prestory; uvedené tvrdenie je teda v rozpore s predloženými podkladmi „Situace zelene“ a „Situace dopravy“ a taktiež vo vzťahu k vyjadreniam ohľadne sadových úprav zámeru. Vzhľadom na uvedené je potrebné zaoberať sa zámerom podrobnejšie príslušným postupom podľa zákona EIA.

Navrhovateľ vo svojej doplňujúcej informácii vykazuje neznalosť legislatívneho a administratívneho procesu zisťovacieho konania pričom nedodržia predpísanú štruktúru a obsah zámeru. Keďže však navrhovateľ svojim vyjadrením sám uviedol, že nerieši mnohé oblasti, ktoré mali byť v zisťovacom konaní posúdené, ale chce, aby boli riešené až v územnom a ignoruje skutočnosť, že takéto územné konanie už prebieha. V územnom a stavebnom konaní sa však už neposudzuje vplyv zámeru na životné prostredie, ale sa len overuje splnenie záujmov ochrany životného prostredia a podmienok vyplývajúcich z rozhodnutia EIA. **Vzhľadom na túto nedostatočnosť deklarovanú samotným navrhovateľom žiadame, aby príslušný orgán rozhodol alternatívne:**

- a. o doplnení zámeru podľa §22 ods.5 resp. §29 ods.5 zákona EIA v zmysle nášho textu alebo
- b. o ďalšom posudzovaní zámeru podľa zákona

Zároveň žiadame, aby Ministerstvo životného prostredia SR v zmysle §54 ods.2 písm.s zákona EIA č.24/2006 Z.z. určilo spoločné posudzovanie viacerých navrhovaných zámerov „Šancová-Première“ a „Endlicher“, nakoľko sú v prevádzkovej a priestorovej súvislosti; žiadame, aby sa príslušný orgán obrátil na MŽP SR na rozhodnutie o tomto návrhu a to tak aby sa posúdili aj hľadiská podľa §29a zákona EIA.

Žiadame zahrnúť do podmienok rozhodnutia podľa §29 ods.13 zákona EIA resp. §20a a §37 ods.5 zákona EIA v zmysle prílohy k zákonu EIA č.12, bod VI.3 a bod VI.6 aj nasledovné podmienky:

- V rámci dokumentácie pre územné/stavebné konanie predložiť dopravno-kapacitné posúdenie v súlade s STN 73 6102 alebo TP č. 10/2010, v ktorom bude zohľadnený aj výhľadový stav nasledujúcich 20 rokov od uvedenia stavby do prevádzky.
- Budovanie parkovacích miest a komunikácií je potrebné navrhovať v súlade s príslušnými normami STN technickými predpismi; v maximálnej možnej miere používať materiály zo zhodnotených odpadov s retenčnou funkcionalitou.
- Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státa.
- Začleniť stavbu do územia sadovníckymi úpravami v podobe nových zelených plôch, ktoré zároveň prispejú k zvýšeniu ekologickej stability územia a ktoré budú mať charakter lokálneho parčíku vhodného pre daný typ územia v rozsahu overeného v konaní EIA.
- Zabezpečiť ochranu existujúcej zelene, a to počas výstavby a aj prevádzky stavby.
- Dbieť o ochranu podzemných a povrchových vôd a zabrániť nežiaducemu úniku nebezpečných látok do pôdy, podzemných a povrchových vôd.
- V prípade, že vody z povrchového odtoku (dažďové vody) z parkovísk budú odvádzané do verejnej kanalizácie alebo sústredene vsakovacím objektom (vsakovacou šachtou, vsakovacím vrtom) do podzemných vôd, je potrebné tieto vody prečistiť v odlučovači ropných látok.
- Zapracovať opatrenia Adaptačnej stratégie SR spolu s ich vyhodnotením do projektovej dokumentácie pre územné a stavebné konanie.
- Hydraulickým výpočtom preukázať dostatočnú kapacitu a účinnosť ORL, kanalizácie a ostatných vodných stavieb.
- Realizáciou zámeru nenarušiť existujúce odtokové pomery v území.
- Zaoberať sa požiadavkami dotknutej verejnosti a ich riešenie spolu so spôsobom zapracovania do zámeru zahrnúť do projektovej dokumentácie pre územné a stavebné konanie, resp. uviesť dôvod ich nezapracovania.

S pozdravom,

Marcel Slávik | predseda

Združenie domových samospráv | Námestie SNP 13 | P.O.BOX 218 | 850 00 Bratislava

Od: Marcel Slávik (predseda ZDS) [mailto:slavik@samospravydomov.org]

Dátum: Friday, September 8, 2017 10:58 PM

Do: 'oszp.ba@minv.sk' <oszp.ba@minv.sk>

Cc: 'petr.skarka@finep.cz' <petr.skarka@finep.cz>; 'info@finep.cz' <info@finep.cz>; 'Danka H' <mackopes@gmail.com>

Subject: VYJADRENIE V PROCESE EIA K ZÁMERU „Polyfunkčný objekt ENDLICHER HOUSE, Šancová ulica, Bratislava“

VYJADRENIE V PROCESE EIA K ZÁMERU „POLYFUNKČNÝ OBJEKT ENDLICHER HOUSE, ŠANCOVÁ ULICA, BRATISLAVA“

Združeniu domových samospráv vyplýva v zmysle §82 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a tvorby krajiny a v zmysle §24 ods.2 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie postavenie zainteresovanej verejnosti pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie a postavenie účastníka výrubového konania. Stanovy Združenia domových samospráv v elektronickej podobe sú k dispozícii na prehliadanie alebo na stiahnutie tu: <http://fxclld.net/d90bYRNZb>, výpis z registra občianskych združení MV SR: <http://goo.gl/OXGH6U> a výpis z registra právnických osôb ŠÚ SR tu: <http://goo.gl/lkofe7>.

Pre elektronickú komunikáciu používajte mail: slavik@samospravydomov.org

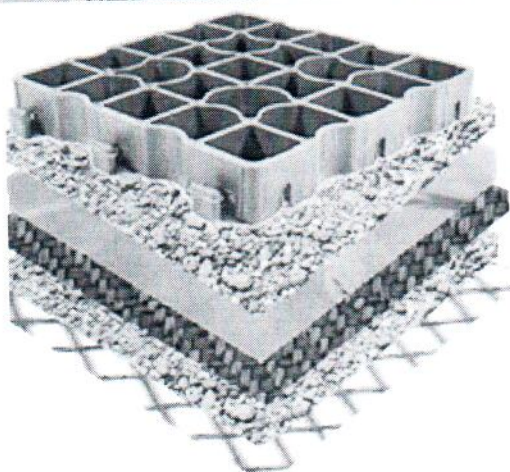
Pre písomný styk použite adresu: *Združenie domových samospráv, P.O. BOX 218, 850 00 Bratislava – Petržalka*

K predstavenému dokumentu „Polyfunkčný objekt ENDLICHER HOUSE, Šancová ulica, Bratislava“ máme nasledovné pripomienky:

1. Žiadame podrobne rozpracovať v textovej aj grafickej časti dopravné napojenie, ako aj celkovú organizáciu dopravy v území súvisiacom s navrhovanou činnosťou v súlade s príslušnými normami STN a Technickými podmienkami TP 09/2008 , TP 10/2008.
2. Žiadame doplniť dopravno – kapacitné posúdenie v súlade s príslušnými normami STN a metodikami (STN 73 6102, STN 73 6101, Technické podmienky TP 10/2010 , Metodika dopravno-kapacitného posudzovania vplyvov veľkých investičných projektov) pre existujúce križovatky ovplyvnené zvýšenou dopravou navrhovanej stavby a zohľadniť širšie vzťahy vychádzajúce z vývoja dopravnej situácie v dotknutom území, z jej súčasného stavu a aj z koncepcných materiálov mesta zaoberajúcich sa vývojom dopravy v budúcnosti (20 rokov od uvedenia stavby do prevádzky).
3. Vzhľadom na skutočnosť, že podzemné garáže nemajú vlastné vyústenie do cestnej siete, ale sú prepojené s vedľajším objektom „Polyfunkčný objekt PREMIÉRE“ a tento využívajú aj na dopravné napojenie spojených podzemných garáží do cestnej siete na Beskydskú ulicu, je potrebné spojiť predmetné konanie aj s oznámením o zmene vedľajšieho objektu objektom „Polyfunkčný objekt PREMIÉRE“.
4. Keďže na susedný objekt „Polyfunkčný objekt PREMIÉRE“ bola spracovaná dopravná štúdia len pre 199 parkovacích státí, je potrebné spracovať novú dopravnú štúdiu uvažujúcu s celkovou kapacitou spojených podzemných garáží uvažujúcou s celkovým počtom 226 parkovacích státí. Podľa metodiky magistrátu mesta Bratislava dopravno-kapacitného posudzovania veľkých investičných projektov je potrebné podzemné garáže s počtom parkovacích státí prevyšujúcich 200 státí zabezpečiť dopravné napojenie do cestnej siete minimálne dvomi samostatnými vstupmi a výstupmi, s ktorými sa neuvažovalo ani v zámere „Polyfunkčný objekt PREMIÉRE“ ani v zámere „Polyfunkčný objekt ENDLICHER HOUSE, Šancová ulica, Bratislava“.
5. Žiadame overiť obsluhu územia verejnou hromadnou dopravou; žiadame, aby príslušná zastávka hromadnej dopravy bola maximálne v 5-minútovej pešej dostupnosti.
6. Žiadame overiť výpočet potrebného počtu parkovacích miest v súlade s aktuálnym znením príslušnej normy STN 73 6110.
7. Žiadame, aby parkovacie miesta boli riešené formou podzemných garáží pod objektami stavieb a povrch územia upravený ako lokálny parčík, maximálne pripúšťame využitie striech parkovacích domov ako zatravnených ihrísk či outdoorových cvičísk.
8. Podľa ustanovenia § 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov sa pozemné komunikácie budujú, rekonštruujú, spravujú a udržiavajú v súlade so zásadami štátnej dopravnej a cestnej politiky, s koncepciou rozvoja dopravy a vzhľadom na ochranu životného prostredia. Navrhovanie pozemných komunikácií sa vykonáva podľa platných slovenských technických noriem, technických predpisov a objektívne zistených výsledkov výskumu a vývoja v cestnej

infraštruktúre. Na zabezpečenie uvedených úloh ministerstvo v súlade s metodickým pokynom MP 38/2016 schvaľuje a vydáva technické predpisy rezortu, ktoré usmerňujú prácu investorov, projektantov a zhotoviteľov v rôznych oblastiach (činnostiach) cestnej infraštruktúry. Technické predpisy rezortu sú zverejňované v plnotextovom znení na webovom sídle Slovenskej správy ciest - www.ssc.sk/sk/Technicke-predpisy-rezortu.ssc. Žiadame rešpektovať Technicko-kvalitatívne podmienky MDVRR SR, časť 9 – Kryty chodníkov a iných plôch z dlažby, Technické podmienky projektovania odvodňovacích zariadení na cestných komunikáciách ako aj ostatné spomínané technické predpisy v plnom rozsahu.

9. V prípade nevyhnutnosti povrchovým stáť ako aj na ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy požadujeme použitie retenčnej dlažby, ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody/m² po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území, vid' informačný materiál Národnej recyklačnej agentúry SR www.samospravaydomov.org/files/retencna_dlazba.pdf. Tieto materiály spĺňajú technické predpisy definované v predchádzajúcom bode týchto pripomienok.

- recyklovaná plastová vegetačná tvárnica
vysypaná kamennou drťou fr. 8-16
- kamenivo fr. 0-4 tr.A
- geotextília netkaná protiropná
- separačná geotextília (podľa potreby
hydroizolačná a vyspádovaná do ORL)
- hutnené drvené kamenivo fr. 0-4, tr.A
- hutnené drvené kamenivo fr. 0-63, tr.A
- výstužná geomreža

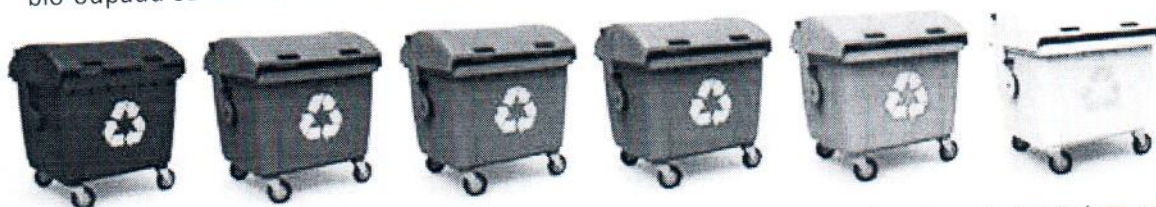
10. Žiadame spracovať dokument ochrany prírody podľa §3 ods.3 až ods.5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. a predložiť ho príslušnému orgánu ako podklad rozhodnutia o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.
11. Žiadame vyhodnotiť súlad výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti s ochranou zelene v súlade s normou STN 83 7010 Ochrana prírody, STN 83 7015 Práca s pôdou, STN 83 7016 Rastliny a ich výsadba a STN 83 7017 Trávniky a ich zakladanie.
12. Žiadame dodržať ustanovenia zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon).
13. Žiadame dbať o ochranu podzemných a povrchových vôd a zabrániť nežiaducemu úniku škodlivých látok do pôdy, podzemných a povrchových vôd.
14. Žiadame definovať najbližšiu existujúci obytnú, event. inú zástavbu s dlhodobým pobytom osôb v okolí navrhovanej činnosti, vo väzbe na hlukové, rozptylové vplyvy, dendrologický posudok a svetlotechnický posudok.
15. Výškovo aj funkčne zosúladiť s okolitou najbližšou zástavbou.
16. V okolí zámeru navrhujeme realizáciu lokálneho parčíku ako samostatného stavebného objektu, ktorý však po realizácii bude prístupný širokej verejnosti.

ožadujeme, aby v prípade kladného odporúčacieho stanoviska bol realizovaný park ako verejný mestský park a vhodne začlenený do okolitého územia a voľne prístupný zo všetkých smerov.

18. Náhradnú výsadbu žiadame riešiť výlučne výsadbou vzrastlých stromov v danej lokalite. Nesúhlasíme s finančnou náhradou spoločenskej hodnoty.
19. Náhradnú výsadbu a lokálny parčík žiadame riešiť tak, aby prispievali k zlepšovaniu lokálnej mikroklimy a jej bilancie.
20. Žiadame dôsledne uplatňovať strategický dokument Slovenskej republiky "Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014, z ktorých uvádzame charakteristiku najdôležitejších opatrení, ktoré je navrhovateľ v zmysle §3 ods.5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. povinný zapracovať do projektovej dokumentácie zámeru.
 - **Všeobecná charakteristika opatrení sa nachádza na str. 45 a 63 adaptačnej stratégie:** v sídlach mestského typu je veľká koncentrácia povrchov, ktoré sa prehrievajú a majú veľkú tepelnú kapacitu. To spôsobuje značnú akumuláciu tepla v ich prostredí. Na zvyšovanie teploty má vplyv aj teplo uvoľňované z priemyselných procesov, spaľovacích motorov v doprave a vykurovania obytných budov. Spolu pôsobením týchto faktorov sa nad mestom vytvára tzv. tepelný ostrov. Nad mestom sa otepľujú vzduchové vrstvy a spolu s prítomnosťou kondenzačných jadier napomáhajú zvyšovaniu oblačnosti nad mestami oproti okolitej krajine. V ročnom priemere predstavuje tento rozdiel 5 až 10 %. V dôsledku zvýšenej oblačnosti sa zvyšuje aj množstvo zrážok, avšak z dôvodu, že v urbanizovanom prostredí nepriepustné povrchy zaberajú vysoký percentuálny podiel, je prirodzený kolobeh vody značne ovplyvnený a negatívne poznačený. Urbanizácia má vplyv na hydrologický cyklus presahujúci hranice samotného sídla a môže zásadne negatívne ovplyvňovať aj prírodné prostredie, vrátane fauny aj flóry v priľahlom povodí.
 - **Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav:** • Zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest • Zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnú izoláciu, tienenie transparentných výplní otvorov • Podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre • Zabezpečiť a podporovať: aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôbené meniacim sa klimatickým podmienkam • Zabezpečiť prispôbenie výberu drevín pre výsadbu v sídlach meniacim sa klimatickým podmienkam Vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktných hraníc sídla a do priľahlej krajiny
 - **Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric:** Zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbu vetrolamov, živých plotov, aplikáciu prenosných zábran
 - **Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:** Podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody
 - **Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok:** • Zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu. Ak opatrenia zelenej infraštruktúry nepostačujú zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinnej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov a vytvárania nových nepriepustných plôch na urbanizovaných pôdach v intraviláne obcí • Zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest • Zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradi
21. Alternatívou k bodom 15 až 19 by bolo realizácia zatravnenej strechy (môžu byť použité aj vegetačné dielce špecifikované v bode 5) a stromoradie obkolesujúce pozemok. Zatravnená strecha pozitívne prispieva k mikroklimatickej bilancii a zároveň je prirodzenou termoreguláciou, navyše znižujúcou náklady na termoreguláciu objektu.
22. Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.:
<http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach>. Vo všeobecnosti odporúčame realizáciu tzv. dažďových záhrad.

23. Statiku stavby žiadame overiť nezávislým oponentským posudkom.
24. Vyhodnotiť zámer vo vzťahu s geológiou a hydrogeológiou v dotknutom území. Požadujeme spracovať aktuálny geologický a hydrogeologický prieskum a spracovaním analýzy reálnych vplyvov a uvedené zistenia použiť ako podklad pre spracovanie analýzy vplyvov navrhovaného posudzovaného zámeru v oblasti geológie a hydrogeológie.
25. Žiadame doložiť hydraulický výpočet prietokových množstiev ORL, dažďovej a odpadovej kanalizácie a ostatných vodných stavieb.
26. Žiadame overiť návrh činnosti s územným plánom za predpokladu maximálnych intenzít predpokladaných činností aj v okolitom území. V tomto duchu následne preveriť aj všetky predchádzajúce body nášho vyjadrenia. Pri posudzovaní hodnotení súladu s územným plánom je dôležité zohľadňovať nielen stanovené regulatívy, ktoré sa týkajú technických riešení, ale rovnako aj ďalšie atribúty sociálnej a občianskej vybavenosti a charakteru územia a navrhovaného zámeru.
27. Žiadame dôsledne dodržiavať zákon o odpadoch č.79/2015 Z.z.
28. Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber:
 - komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou,
 - kovov označeného červenou farbou
 - papiera označeného modrou farbou
 - skla označeného zelenou farbou
 - plastov označeného žltou farbou
 - bio-odpadu označeného hnedého farbou

29. Žiadame používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; sú vhodné na mnohé aplikácie ako napr. spevnené plochy, povrchy plochých striech a majú mnohé pozitívne ekologické, environmentálne a klimatické funkcie.
30. Žiadame spracovať manuál krízového riadenia pre prípad krízových situácií a havárií
31. Žiadame, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády,, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.

výber stvárnenia a aj konkrétneho autora diela podľa bodu 14 bude predmetom obstarávania resp. súťaže, ktorá má spĺňať minimálne nasledovné charakteristiky: - otvorená súťaž, o ktorej sa dozvie relevantný okruh potenciálnych autorov; - zverejnená na webstránke projektu; - vo výberovej komisii bude zástupca investora, architekt spracúvajúci projektovú dokumentáciu, zástupca mestskej aj miestnej samosprávy, zástupca zainteresovanej verejnosti a predstaviteľ akademickej umeleckej obce; - investor bude rešpektovať výsledok tejto súťaže; - dielo rešpektuje charakter a obsah stavby, priestoru v ktorom sa umiestni ako aj charakter danej lokality.

33. Žiadame dôsledne dodržiavať zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy č.220/2004 Z.z.
34. Žiadame overiť bonitu zaberaných poľnohospodárskych pôd a predložiť odôvodnenie nevyhnutnosti takéhoto záberu.
35. Žiadame overiť, že predložený zámer nie je situovaný na ornej pôde najvyššej kvality príslušného katastrálneho územia.
36. Vzhľadom na splnenie podmienok uvedených v §24 ods.2 zákona č. 24/2006 Z.z. je Združenie domových samospráv účastníkom ďalších povoľovacích konaní (územné konanie, územné plánovanie, stavebné konanie, vodoprávne konanie) a preto žiadame, aby sme ako známy účastník konania boli v zmysle §§24 a 25 Správneho poriadku o začatí týchto konaní písomne upozornení, aby sme si v nich mohli uplatňovať svoje práva. Združenie domových samospráv zároveň konštatuje, že podľa §24 ods.2 zákona č.24/2006 môžu byť jeho práva na priaznivé životné prostredie priamo dotknuté a to minimálne v rozsahu a v zmysle obsahu týchto pripomienok.

Vzhľadom na uvedené požadujeme, aby pripomienky z tohto stanoviska boli zohľadnené a v zmysle §29 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z.z. sa rozhodlo o posudzovaní navrhovaného zámeru „Polyfunkčný objekt ENDLICHER HOUSE, Šancová ulica, Bratislava“ podľa tohto zákona prostredníctvom správy o hodnotení, verejného prerokovania, odborného posúdenia so spracovaním záverečného stanoviska, ktoré navrhovaný zámer komplexne posúdi a prípadne navrhne kompenzačné opatrenia; v takomto prípade žiadame naše pripomienky v podmienkach záverečného stanoviska akceptovať.

V prípade, že príslušný orgán napriek našej požiadavke vydá rozhodnutie zo zisťovacieho konania o ďalšom neposudzovaní vplyvov zámeru „Polyfunkčný objekt ENDLICHER HOUSE, Šancová ulica, Bratislava“ na životné prostredie podľa zákona EIA, žiadame zapracovanie jednotlivých bodov nášho vyjadrenia do výroku rozhodnutia podľa §29 ods.13 zákona EIA a zároveň ich vyhodnotenie v odôvodnení rozhodnutia podľa §20a písm.a zákona EIA.

S pozdravom,

Marcel Slávik | predseda

Združenie domových samospráv | Námestie SNP 13 | P.O.BOX 218 | 850 00 Bratislava
+421 905 728 704 (SVK) | slavik@samospravydomov.org | www.samospravydomov.org